

Εναρκτήρια ομιλία του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γιώργου Παπανδρέου στο Συνέδριο Υψηλού επιπέδου με θέμα "Προς μια αποτελεσματική πολιτική για τα ναρκωτικά: Επιστημονική τεκμηρίωση, καθημερινή πράξη και πολιτικές επιλογές"

Κυρίες και κύριοι, αγαπητέ κ. Αποστόλου, είναι ιδιαίτερη χαρά που βρίσκομαι εδώ για να σας καλωσορίσω σήμερα. Και νομίζω ότι στον διπλωματικό μαραθώνιο, που κάνει η Προεδρία, έπρεπε οπωσδήποτε να κάνουμε μια στάση εδώ, στην Αθήνα, για αυτό το συνέδριο. Να τονίσω βέβαια ότι, ως Προεδρία της Ε.Ε., εκφράζουμε και τους "15" αλλά και τις 28 χώρες (συν δέκα, συν τρεις) της Ε.Ε., της μελλοντικής Ε.Ε., όταν προσπαθούμε, παλεύουμε και εξαντλούμε όλα τα διπλωματικά μέσα για την επίλυση μιας κρίσης, όπως αυτή στο Ιράκ.

Σήμερα η συζήτηση μας είναι για το συνέδριο αυτό, για την αναζήτηση αποτελεσματικών μεθόδων και πολιτικών για ένα πολύπλοκο κοινωνικό ζήτημα και αυτό είναι το ζήτημα των ναρκωτικών.

Καλωσορίζω λοιπόν όλους, και τους αντιπροσώπους των νέων χωρών που μας τιμούν με την παρουσία τους και βεβαίως με ιδιαίτερη χαρά ζητάμε και την ενεργό δική τους συνεργασία, στη διαμόρφωση της πολιτικής της Ε.Ε. στο θέμα των ναρκωτικών.

Ιδιαίτερα οι 10 νέες χώρες από τις 16 Απριλίου που υπογράφουν την συνθήκη ένταξης θα είναι και παρατηρητές σε όλες μας τις διαδικασίες μέσα στο Συμβούλιο της Ε.Ε.

Γιατί αυτή η πρωτοβουλία από την Ελληνική Προεδρία; Νομίζω ότι όλοι μας αισθανόμαστε ότι κάτι δεν πάει καλά στην πολιτική μας. Και παράλληλα έχουμε κάποιες εξελίξεις: Η Ε.Ε. ανακοίνωσε πρόσφατα την ενδιάμεση αξιολόγηση του 5ετούς σχεδίου δράσης, 2000-2004, ο ΟΗΕ θα συζητήσει στη Σύνοδο της Επιτροπής Ναρκωτικών, τον ερχόμενο Απρίλιο στη Βιέννη τη δική της ενδιάμεση αξιολόγηση του

σχεδίου δράσης 1998-2008, και βεβαίως από τη συνάντηση αυτή θα θέλαμε να συμβάλουμε στους παραπάνω προβληματισμούς αλλά και να βοηθήσουμε τις τρεις επόμενες Προεδρίες, της Ιταλίας, της Ιρλανδίας και της Ολλανδίας, μέχρι τη λήξη δηλαδή του παρόντος σχεδίου δράσης της Ε.Ε. ώστε να έχουμε συγκεκριμένα συμπεράσματα - και θα έλεγα - και πιο αποτελεσματικά, για τα επόμενα βήματα μας.

Επίσης το Γαλλικό Υπουργείο Εξωτερικών έχει διοργανώσει συνέδριο στις 21 και 22 Μαΐου, για την διακίνηση των ναρκωτικών στη Κεντρική Ασία, είμαστε σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο της Γαλλίας και τα συμπεράσματα αυτού του συνεδρίου θα αποτελέσουν μια σημαντική τροφή για σκέψη για το συνέδριο στη Γαλλία.

Γνωρίζω ότι στη Γαλλία θα είναι και πάρα πολλοί εκπρόσωποι και από τον ΟΗΕ και από άλλες χώρες, άλλες περιοχές, όχι μόνο της κεντρικής Ασίας αλλά και της Λατινικής Αμερικής.

Βασικά ερωτήματα, που όπως είπε και ο κ. Αποστόλου, θέλουμε να θέσουμε στο διάλογο του συνεδρίου αυτού είναι η μείωση της ζήτησης, πρώτα από όλα, πώς μπορούμε να περιορίσουμε τη χρήση ναρκωτικών ουσιών, κυρίως στη νεολαία. Δεύτερον είναι ο περιορισμός της βλάβης - αν δεν γίνεται απόλυτος περιορισμός της χρήσης, τουλάχιστον να περιορίσουμε τη βλάβη στην υγεία, να αποφύγουμε την περιθωριοποίηση του ανθρώπου, που έκανε ή κάνει χρήση ναρκωτικών ή ακόμα, αν βρίσκεται σε κατάσταση εξάρτησης. Και τρίτο βεβαίως τη μείωση της προσφοράς, της διακίνησης και εμπορίας παράνομων ουσιών κατά τέτοιο τρόπο που να πλήξουν πραγματικά το οργανωμένο έγκλημα και τους εγκληματικούς κύκλους, το παράνομο κέρδος, την τεράστια οικονομική δύναμη που δημιουργείται, την πολιτική δύναμη που δημιουργείται, τη σύνδεση του οργανωμένου εγκλήματος στη διακίνηση των ναρκωτικών και με άλλες μορφές οργανωμένου εγκλήματος, όπως είναι η διακίνηση ανθρώπων και όπλων, όπως είναι και η τρομοκρατία.

Βεβαίως πρέπει να είμαστε ειλικρινείς μεταξύ μας. Όταν υπήρξε αυτή η πρόταση να συνδιοργανώσουμε με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, μαζί με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης - και θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους και όλους τους φορείς που συμμετέχουν σήμερα σ' αυτή την διοργάνωση.

Όταν λοιπόν έγινε αυτή η πρόταση, αμέσως, ως Προεδρία της Ε.Ε., όχι μόνο αποδεχθήκαμε αυτή την ιδέα αλλά τη θέσαμε ως προτεραιότητα. Και νομίζω πολύ σωστά εδώ στην Αθήνα στόχος μας είναι ο ανοιχτός και ειλικρινής διάλογος, η ανταλλαγή απόψεων. Βεβαίως, υπάρχουν πολλές και διαφορετικές απόψεις και πολλές φορές, και αρκετά σκληρές συγκρούσεις πάνω στα θέματα αυτά.

Θέλουμε από αυτές τις αντιπαραθέσεις να μπορέσουμε να βγούμε με πιο συγκεκριμένες προτάσεις, που θα βοηθήσουν στη διαμόρφωση μιας ενιαίας

ευρωπαϊκής πολιτικής. Θα βοηθήσουν στη συνεργασία όλων των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τα ναρκωτικά, της "EUROPOL", του Ευρωκοινοβουλίου αλλά και άλλων φορέων εκτός της Ε.Ε., όπως είναι το Συμβούλιο της Ευρώπης και ο ΟΗΕ.

Και στην Ελλάδα βέβαια διεξάγεται έντονος διάλογος για το θέμα αυτό, και πολλοί από μας έχουν τοποθετηθεί ανοιχτά υπέρ μιας ή μιας άλλης άποψης. Ίσως, δεν θα ήθελα να το κρύψω, ότι και εγώ προσωπικά, έχω υποστηρίξει κατά καιρούς, την ανάγκη να δούμε τον εξαρτημένο, ως ασθενή και όχι ως εγκληματία, να αξιοποιήσουμε τα συμπεράσματα θαρραλέων, πιλοτικών εφαρμογών, σε ό,τι αφορά τη χορήγηση υποκατάστατων με οργανωμένο τρόπο και από την ίδια την Πολιτεία.

Να διαχωρίσουμε τον τρόπο που αντιμετωπίζουμε τις διαφορετικές ουσίες αλλά θα ήθελα να σας μεταφέρω και την εμπειρία μου, στο Υπουργείο Εξωτερικών, βλέποντας εστίες κρίσης, σε πάρα πολλές περιοχές και στη γειτονιά μας στα Βαλκάνια, αλλά και πρόσφατα, στο Αφγανιστάν, ο φόβος ότι αν η διακίνηση των ναρκωτικών παραμείνει στα χέρια εγκληματικών κύκλων, αυτός ο φόβος που βλέπουμε -βλέπω εγώ στη δική μου εμπειρία - έχω την αίσθηση ότι ολοένα και περισσότερο θα δημιουργούμε ένα μεγάλο τέρας.

Θα αφήνουμε ένα μεγάλο τέρας να μεγαλώνει, ένα τέρας παρανομίας, που όχι μόνο θα προωθήσει με μεγαλύτερη ορμή και θα έλεγα και με μεγαλύτερη φαντασία, και με μεγαλύτερη ευρεσιτεχνία τη διάδοση των ναρκωτικών στην κοινωνία μας αλλά όλο και περισσότερο, θα υπονομεύσει τη νομιμότητα, θα υπονομεύσει τους ίδιους τους δημοκρατικούς μας θεσμούς, θα συμβάλει στη διεύρυνση της διαφθοράς και στον έλεγχο σημαντικών τομέων της οικονομικής ζωής.

Άρα λοιπόν, το θέμα των ναρκωτικών αγγίζει όχι μόνο θέματα ασφάλειας ενός ασθενούς, αγγίζει καίριες πολιτικές πλευρές της κοινωνίας μας. Αγγίζει τους ίδιους τους θεσμούς, της δημοκρατίας μας, και είναι σίγουρο ότι πια, μια απλή ποινική και αστυνομική αντιμετώπιση δεν είναι αρκετή.

Νομίζω αυτό πια είναι παραδοχή, αλλά βεβαίως υπάρχουν πολλές και διαφορετικές απόψεις για το τι σημαίνει αυτό στην πράξη.

Όταν βλέπουμε από τη μια στις ίδιες μας τις φυλακές να μη μπορούμε να ελέγχουμε τη διακίνηση των ναρκωτικών, ή ας πούμε, στο Αφγανιστάν, μετά από την αλλαγή εκεί και θα έλεγα απελευθέρωση του Αφγανιστάν από το καθεστώς των Ταλιμπάν, βλέπουμε ότι τα έσοδα της παραγωγής των ναρκωτικών στο Αφγανιστάν είναι ίσα με όλη τη διεθνή βοήθεια, που έχουμε εμείς ως Διεθνής Κοινότητα δώσει στο Αφγανιστάν.

Άρα λοιπόν μη περιμένουμε ότι προγράμματα, όπως αλλαγές καλλιεργειών, στο Αφγανιστάν -παίρνω ένα παράδειγμα- θα λύσουν τόσο απλά το πρόβλημα ή ότι με περισσότερα απλά μέτρα αστυνόμευσης έχουμε κλείσει το θέμα των ναρκωτικών.

Αυτό μας ενδιαφέρει και εδώ στα Βαλκάνια ιδιαίτερα, διότι δυστυχώς, και σ' αυτή την περιοχή όπου έχουμε κρίσεις, όπου είχαμε κρίσεις όπου είχαμε πολέμους, όπου έχουμε μια οικονομική αδυναμία ανάπτυξης σε πολλές χώρες, παρά τις πολύ σημαντικές προόδους που έχουμε στην περιοχή μας τα τελευταία χρόνια προς την ειρήνη και τη σταθερότητα, το θέμα των ναρκωτικών έχει πάρει και εδώ διαστάσεις, στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Γι' αυτό έχουμε κι εμείς αναπτύξει συγκεκριμένα προγράμματα με τις γείτονες βαλκανικές χώρες, για να δούμε την ευημερία των πολιτών μας, έχουμε πάρει και συγκεκριμένη πρωτοβουλία, έχει υποβληθεί ένα αρχικό σχέδιο δράσης, για τα Βαλκάνια, το οποίο συζητά η Οριζόντια Ομάδα για τα ναρκωτικά.

Από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, διοργανώθηκε πρόσφατα, με επιτυχία, το συνέδριο για τις οδούς διακίνησης της ηρωίνης στα Βαλκάνια και ζητάμε γι' αυτό το σχέδιο τα δικά σας κριτικά σχόλια και τις προτάσεις σας.

Θέλω κλείνοντας να τονίσω ότι βεβαίως μπορεί ο καθένας να έχει την προσωπική του άποψη, και για να είμαι και εγώ ειλικρινής απέναντι σας, έχω και εγώ την άποψη μου. Αλλά σαφώς, ως Προεδρία, όχι μόνο δεν θέλουμε να επιβάλλουμε μια άποψη, ούτε μπορούμε, ούτε θα έπρεπε. Αυτό που θέλουμε από αυτό το συνέδριο είναι να προκαλέσουμε τον διάλογο και ελπίζω και με την εισαγωγή μου να συνέβαλα σ' αυτό τον στόχο - να προκαλέσουμε τις διαφορετικές απόψεις, ώστε να μπορέσουμε τελικά να συνθέσουμε απόψεις και να γίνουμε κι εμείς, ως Ε.Ε. πιο αποτελεσματικοί σε αυτό τον τομέα.

Θέλουμε επίσης να συνδυάσουμε τις πολιτικές απόψεις από τη μια μεριά, αλλά αυτές να είναι τεκμηριωμένες, να είναι βασισμένες στην έρευνα, στην επιστημονική εμπειρία, στις πολιτικές προσπάθειες που έχουν γίνει στην Ευρώπη, και αλλού, ώστε και εμείς οι πολιτικοί, πιο ενημερωμένα και πιο αποτελεσματικά να μπορούμε να παίρνουμε αποφάσεις στα δικά μας κοινοβούλια, αλλά και στους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

Άρα λοιπόν η προσφορά των ερευνητών και των επιστημόνων, και των φορέων, που ασχολούνται, ειδικότερα με τα ναρκωτικά, είναι όχι απλώς πολύτιμη, αλλά είναι αναγκαία σ' αυτό τον διάλογο ώστε να φωτίσουμε αυτή την πολύ ουσιαστική δημόσια συζήτηση στις κοινωνίες μας, να διαπαιδαγωγήσουμε και εμάς τους πολιτικούς και τους πολίτες μας, και έτσι να μπορέσουμε πιο αποτελεσματικά να πάρουμε αποφάσεις.

Θέλω λοιπόν να σας ευχαριστήσω, που αφιερώσατε χρόνο, να έλθετε εδώ στην Αθήνα και να συμμετάσχετε σ' αυτή τη συνάντηση, να ευχαριστήσω όλους τους

διοργανωτές που συμμετείχαν εδώ, καθώς και τον κ. Αποστόλου την κα Κοκκέβη, την κα Μαλιώρη, την κα Σπινέλη, και πολλούς άλλους που είμαι σίγουρος, δεν έχω απομνημονεύσει.

Και να σας ευχηθώ καλή επιτυχία. Πραγματικά με ιδιαίτερο ενδιαφέρον αναμένουμε τα συμπεράσματα σας.

Θέλω να τονίσω ότι θα είναι εδώ και άλλοι Υπουργοί, οι οποίοι θα μιλήσουν, βλέπω εδώ ήδη και πρώην Υπουργούς στον τομέα της Υγείας, τους χαιρετώ, τους καλωσορίζω και αυτούς. Αυτό δείχνει, πόσο μεγάλο είναι το ενδιαφέρον στην Ελλάδα - αλλά είμαι σίγουρος και στην Ευρώπη ολόκληρη - γι' αυτή μας τη συζήτηση.

Σας ευχαριστώ πολύ. Καλή επιτυχία.